

Datum
2018-09-19

Ert datum
2018-05-23

Finansdepartementet

ESV dnr
2018-00482

Er beteckning
Fi2018/01418/DF

Handläggare
Christine Annemalm

Ekonomistyrningsverkets remissvar över betänkandet Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering (SOU 2018:25)

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar här sitt remissvar över Digitaliseringsrättsutredningens betänkande Juridik som stöd för förvaltningens digitalisering (SOU 2018:25).

Utredningen lyfter fram många rättsliga frågor som är av avgörande betydelse för allmänhetens förtroende för den offentliga verksamheten och den fortsatta utvecklingen av den digitala förvaltningen. Det är ESV:s förhoppning, som bland annat grundar sig på erfarenheterna från ESV:s tidigare digitaliseringsuppdrag, att utredningens rättsutredningar och resonemang om den rättsliga grunden för den digitala förvaltningen får genomslag i förvaltningen och underlättar den fortsatta digitala förvaltningsutvecklingen.

ESV välkomnar utredningens bedömningar och förslag om att frågor om it och digitalisering som berör allmänna förhållanden i den offentliga förvaltningen så långt som möjligt ska regleras i generell reglering. ESV instämmer i utredningens bedömning att lagstiftningen bör anpassas för att ge rättslig styrning och stöd med regler om digital kommunikation vid kontakter med enskilda och förvaltningen. Detta för att skapa bättre förutsättningar för en sammanhållen och tillgänglig digital förvaltning. Men, ESV instämmer även i utredningens bedömning att det nu inte bör införas en förvaltningsgemensam reglering som ger enskilda en generell skyldighet att använda de digitala tjänster som förvaltningen tillhandahåller.

ESV:s fortsatta remissvar nedan tar sin huvudsakliga utgångspunkt i myndighetens instruktionsenliga uppgifter.

Kapitel 7.10 Digitalt perspektiv vid framtagande av nya föreskrifter

ESV menar att utredningens förslag om förändringar i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning är otydligt. Frågan är om förslaget avser myndigheternas arbete med att utarbeta föreskrifter eller om det uteslutande avser kommittéer och Regeringskansliets arbete med att bereda förslag till författningar och författningsändringar?

Om förslaget endast avser de konsekvensutredningar vid regelgivning som utredningar i kommittéväsendet eller i Regeringskansliet gör, avstyrker ESV utredningens förslag. I så fall bör regleringen i stället läggas i kommittéförordningen m.fl.

Men, om förslaget är tänkt att även gälla för de konsekvensutredningar som myndigheter genomför i sitt föreskriftsarbete är, enligt ESV:s mening, förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning korrekt plats att lägga sådan reglering. I det fallet vill ESV tillstyrka utredningens förslag.

Kapitel 12.2.7 Elektroniskt utlämnande av allmän handling

ESV instämmer i utredningens bedömning att myndigheternas skyldighet att lämna ut allmänna handlingar i elektronisk form bör övervägas tillsammans med frågan om att myndigheterna ska få bemyndigande att ta ut avgifter för utlämnande i elektronisk form. ESV menar att det ligger i linje med utredningens övriga bedömningar om behovet av en enhetlig lagstiftning inom olika delar av en digitaliserad förvaltning och motsvarar även en rimlig förväntan från allmänheten att förvaltningen tillhandahåller eftersökt information på ett modernt, enkelt och konsekvent sätt.

Kapitel 13 Rapportering av arbete med it och digitalisering

ESV menar att utredningen inte redovisar den förväntade nyttan av utredningens förslag om rapportering av arbete med it och digitalisering. Enligt ESV bör den förväntade nyttan med en uppföljning av it-kostnader i förvaltningen tydligt ställas mot kostnaderna att ta fram och samla in en sådan information. Detta gäller inte minst om uppföljningen ska ingå i den officiella statistiken.

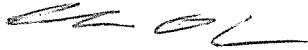
Det ställs höga kvalitetskrav på den officiella statistiken som också ska vara jämförbar över tid. I nuläget skulle en uppföljning av it-kostnader delvis behöva bestå av schabloner och uppskattningar och det är därför tveksamt om den inhämtade statistiken kan motsvara kvalitetskraven. Utifrån den erfarenhet som ESV har av att följa upp it-kostnader i staten har ESV respekt för de svårigheter som finns att hitta gemensamma och tydliga definitioner som gör en enhetlighet i rapporteringen möjlig. ESV bedömer att den fortsatta uppföljningen av it-kostnader och digitalisering i den offentliga förvaltningen sannolikt kommer att behöva bygga på iterativa och lärande processer där vad som ska följas upp, hur uppföljningen ska genomföras samt kvaliteten i uppföljningen behöver utvecklas successivt. Även detta talar i nuläget emot att uppgifterna ska hämtas in som officiell statistik.

I arbetet med att följa upp it-kostnader har ESV kunnat konstatera att det är svårt att hitta gemensamma definitioner och bedömningar för att skapa en enhetlig rapportering. Det arbete som ESV har genomfört med ett antal myndigheter där ESV har prövat att tillämpa ett ramverk för att följa upp och redovisa it-kostnader visar dock att ett sådant ramverk kan vara ett stöd för att komma förbi dessa svårigheter.

ESV anser därför att ett sådant ramverk bör ligga till grund för arbetet med att ta ställning till hur kostnader bör redovisas och vilka kostnader alternativt nyckeltal som är lämpliga att redovisa.

ESV delar därför utredningens uppfattning att frågan om rapportering av förvaltningens arbete med it och digitalisering bör utredas vidare. I ESV:s uppgifter ingår att utveckla en god redovisningssed i staten, samt utveckla och förvalta formerna för den ekonomiska rapporteringen och ESV vill gärna vara delaktig i en fortsatt beredning.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Christine Annemalm har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Martin Sparr, chefsjurist Anna Ahlgren och utredare Patrick Freedman medverkat.

Clas Olsson

Christine Annemalm